

SNILLEBLIXTEN

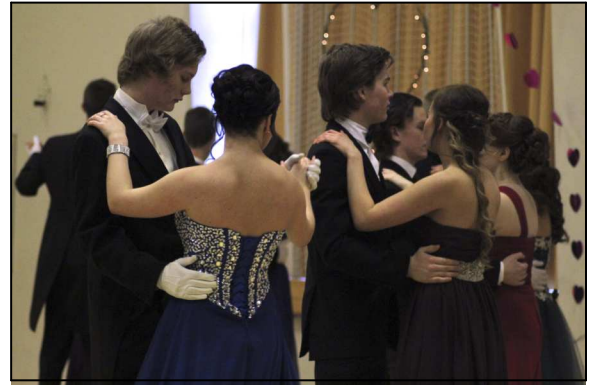
Karis-Billnäs Gymnasium

Nr. 18 Hösten 2013

Nya centralköket i Karis: dyrt, men inte smaklöst

Centralköket i Karis ska renoveras. Läs mera på s. 4-5

En gammal gymnasie- tradition lever vidare

De gamlas dans har varit med länge. Läs om vad dagens gymnasiestuderande tycker om traditionen på s. 8-10

Blomqvist tveksam till utökad valfrihet i gymnasiet

Läs om intervjun med Blomqvist på s.

Serendi — the place to be

Gymnasisternas ställe för avkoppling. Mer på s. 10

Läs också recensioner, intervjuer, och mycket mer!

Redaktionen våren 2014

Från vänster: Jonatan Lahtivuori, Patrick Friman, Ida Flemmich, Märta Nummenmaa, Sandra von Bonsdorff, Alfred Eriksson.

Sittande framme: Patricia Hafström, Denise Kaskinen

Bra prestationer i studentexamen kan leda till utbrända studerande.....
Nya centralköket i Karis: Dyrt, men inte smaklöst.....
Blomqvist tveksam till utökad valfrihet i gymnasiet.....
Unga står inför viktigt studieval.....
En gammal gymnasietradition lever vidare.....
Serendi- the place to be.....
Ingen tråkig lektion i historia, utan en berättelse.....
En kändiskarriär inom YouTube.....
Filmrecension: The Impossible.....
Filmrecension: Dallas Buyers Club.....
Resmål: Berlin, möjligheternas stad.....

Layout: Jonas Madsén & Jonatan Lahtivuori

Bra prestationer i studentexamen kan leda till utbrända studerande

Trötthet och nervositet i luften. Sara Lindberg och Sara Sevon.

Nu i mars är det dags för studentexamen, den avslutande examen för gymnasiet, som kan avläggas i sin helhet vid ett examenstillfälle eller under högst tre på varandra följande examenstillfällen. Man har alltså ett helt år på sig att avlägga sin examen, och detta bara för att minska stressen. Men blir det verkligen mindre stressigt med att sprida ut studentexamen?

Mycket av gymnasiestudierna kretsar kring studentexamen som man får börja avlägga ett år innan man går ut skolan. Kravet är att man har gått alla obligatoriska kurser i det ämnet, men eftersom provet behandlar en del andra kursen också, så lönar det sig att gå dem innan

man sätter sig i salen och skriver.

Det allt handlar om

Att skriva studentexamen är en av de största stressfaktorerna under hela gymnasietiden. Alla kurser hjälper i princip att förbereda. Men studerandena börjar ha mardrömmar och svettas så snabbt som någon nämner ordet studentexamen, men det är ju det som hela gymnasiet går ut på.

På två ställen samtidigt

Gör man det valet att man skriver redan på våren under det andra läsåret så måste man läsa till skrivningarna och gå i skola samtidigt eftersom det bara är abiturienterna

som har läslov. Så i teorin borde man vara på två ställen samtidigt, eftersom man missar sina vanliga

”Så i teorin borde man vara på två ställen samtidigt, eftersom man missar sina vanliga lektioner medan man skriver”

lektioner medan man skriver. Och ibland vill man glömma de vanliga proven och uppsatserna som borde lämnas in kring samma tider.

Man har ett år tid på sig att avlägga minst fyra prov, varav provet i modersmål är det enda obligatoriska och så måste man välja tre

av ämnena matematik, finska, engelska eller ett realämne. Många väljer dessutom andra s.k. extra ämnen som de vill avlägga.

“Jag tror inte att jag kommer att stressa mindre”

Lindrar det stressen att sprida ut examen, eller stressar man ändå lika mycket fast man skulle skriva allt på en och samma gång, d.v.s. under en och samma provomgång?

Så här svarar ett par andra årets studerande som precis har skrivit ett realämne i studentexamen.

-Jag valde att skriva redan under andra året för att prova hur det känns, så att

jag inte behöver vara så nervös sen nästa gång, säger Marie Peltomäki. Och så tänkte jag att jag inte har så mycket att skriva sen nästa år.

-Inte tror jag att jag kommer att stressa mindre till nästa skrivomgång fast jag skriver för första gången redan nu, men jag vill prova på hur det känns, säger en stressad Sara Sevon som kommer att skriva provet om ett par dagar.

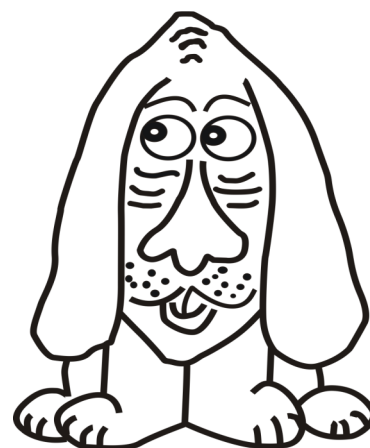
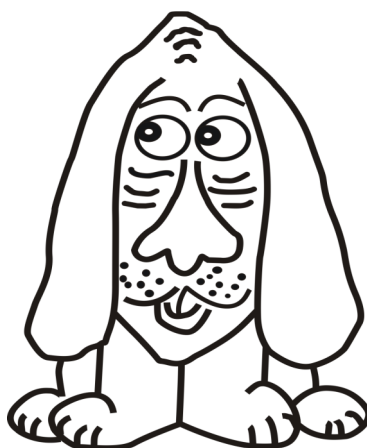
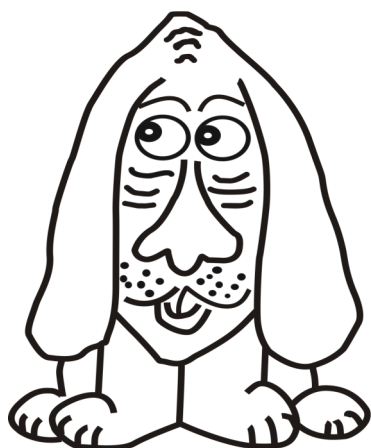
-Jag bara känner mig färdig för att börja skriva redan nu, säger Sara Lindberg som går på sitt tredje år i gymnasiet men har valt att avlägga sin examen på fyra år. Det känns både logiskt och naturligt.

Ambitiöst arbete kräver tid

Men sanningen är den, att väljer man att börja skriva sin studentexamen redan ett år före dimissionen så måste man repetera till provet samtidigt som man måste satsa på de vanliga studierna. Man ska alltså vara på två ställen samtidigt, vilket i både teorin och praktiken, tyvärr nog, är omöjligt.

Men med hårt och ambitiöst arbete når man fina resultat, men det kräver tid, och priset kan tyvärr vara en utbränd studerande.

Text & Bild: Ida Matilda Flemmich

Resmål: Berlin, Tyskland

Berlin, Tysklands huvudstad, är full av möjligheter. Staden har något för alla oavsett om man är intresserad av historia, sport, kultur, shopping eller något annat. Berlin är en stor stad men är även mysig och har en avslappnad atmosfär.

En varm och solig lördag i februari var jag och mitt resesällskap på väg till Helsingfors-Vanda flygplats. Vi skulle resa till Tysklands huvudstad, Berlin, och stanna där i fem dagar. Det var första gången vi reste utomlands utan vuxet sällskap och det kändes spännande och nervöst på samma gång. Vi hade inga speciella förväntningar och

önskemål inför resan förutom att vi skulle ha roligt och se de viktigaste sevärdheterna.

Väl framme på flygplatsen i

Helsingfors-Vanda checkade vi in, lämnade in vårt bagage och gick genom säkerhetskontrollen. Vi gick ombord på flyget och slog oss ner på våra

platser och drog en suck av lättnad, vi var äntligen på väg. Dagen vi väntat på ända sen vi bokade resan var äntligen här och vi hade klarat oss på egen hand utan problem. Jag sov under flygresan men hann se lite av Berlin före landning. Det jag lade märke till var vindkraftverken som skyntade här och där på ängar, annars var allt ganska likt Finland tyckte jag.

När vi hade landat och fått vårt bagage gällde det att hitta en taxi som skulle ta oss till vårt hotell som låg endast någon hundra meter från en av huvudgatorna i Berlin. Orolig för att inte hitta en taxi i Berlin behöver man inte vara.. När vi steg ut från terminalen stod taxibilar på rad och en chaufför vinkade oss till sig.

När vi åkte fram längs Berlins gator såg man höga byggnader och mysiga butiker längs gatorna. Taxin stannade utanför en ljus, hög byggnad och vi steg ut och hotellet såg alldeles riktigt ut som på resebyråns foto.

Receptionisten tog vänligt emot oss och frågade försiktigt på god engelska om någon av oss hade ett kreditkort att lägga in i systemet, eftersom han visste att vi var underåriga. Till receptionistens förvåning hade vi bankkort och efter några förklaringar fick vi reda på att i Tyskland kan man ha kreditkort först vid 18-års ålder.

När vi öppnade dörren till vårt två personers rum suckade vi återigen av lättnad, vi var framme, vi var i Berlin. Rummet höll god kvalitet och var tillräckligt stort för två personer. Den kvällen besökte vi en italiensk restaurang och vi märkte att maten var lite billigare i Tyskland än i Finland. Vi drack även vår första lagliga öl, som var billig och god.

Under söndagen besökte vi många sevärdheter såsom Judiska muséet, Checkpoint Charlie, Berlinmuren, Brandenburger Tor, riksdagshuset och många fler. Vid Brandenburger

Tor smakade vi även på äkta tysk Brauvar twurst och det var otroligt gott. I Berlin rör man sig lätt med den förmånliga U-bahn som sträcker sig överallt i Berlin. En dagsbiljett för U-bahn kostade kring 6-7€ per person och man fick använda U-bahn obegränsat under hela dagen. Berlin har oändligt många sevärdheter att bjuda på men efter några timmars turistande i Berlin var det dags att söka sig tillbaka till vårt hotell för att pusta ut och gå ut och äta.

Berlin har ett stort, internationellt och mångsidigt utbud av restauranger så alla hittar nog säkert något som faller i smaken.

Dag tre stod Berlin Zoo på programmet och det verkade som om man aldrig fick nog, det var enormt. Om man är studerande och besöker zoolönar det sig att ha med sig sitt studentkort för då får man rabatt på sin biljett, det var ett stort plus enligt mig. Den kvällen var det argentinsk mat som vi föll för. Servitörerna i Berlin och personer inom kundbetjäning överlag uppskattar väldigt mycket om man försöker prata tyska men de kan god engelska.

Den nästsista dagen i Berlin bestämde vi oss för att ta U-bahn till området kring Alexanderplatz där man bl.a. hittar TV-tornet, domkyrkan och det enorma köpcentret "ALEXA". TV-tornet såg vi endast utifrån eftersom det var ca fyra timmars väntetid efter att man köpt sin biljett så om man tänker besöka TV-tornet lönar det sig att reservera tillräckligt med tid. Domkyrkan är helt klart värt en titt om man besöker Berlin.

Köpcentret ALEXA hör till ett av Europas största och där hittar man allt. Jag blev helt paff när jag besökte elektronikbutiken Media Markt och upptäckte att butiken inte endast har en, två eller tre våningar utan flera. Dessutom inhyste butiken ett kafé samt ett hundratal anställda.

Den sista dagen efter att ha checkat ut lämnade vi vårt bagage på hotellet och besökte ALEXA ytterligare en gång och fyndade innan vi tog U-bahn tillbaka till huvudgatan i Kurfürstendamm.

Vid Kurfürstendamm besökte vi några butiker samt en restaurang innan vi återvände till vårt hotell för att ta väskorna och med hjälp av U-bahn ta oss till flygfältet i Tegel.

Väl framme på flygplatsen väntade vi på flyget vilket var aningen försenat. Efter att ha åkt buss till flyget, gått ombord, hittat våra platser och spänt fast säkerhetsbältena kunde vi konstatera att det varit en lyckad och rolig resa.

Berlin var ett perfekt resmål för oss eftersom vi tyckte om den avslappnade atmosfären, kulturlivet, sevärdheterna och stadens möjligheter. Allt på resan bidrog till en alldeles enastående helhet. Berlin passar för alla, barn som vuxen eller något där emellan.

Jag ger Berlin resan 5/5 Justus.

Text & Bild: Denise Kaskinen

Blomqvist tveksam till utökad valfrihet i gymnasiet

En av vårens stora frågor på skolfronten, de föreslagna modellerna för läroplansreformen i gymnasiet, engagerar de studerande som vid **Karis-Billnäs gymnasium tog chansen och ställde Thomas Blomqvist mot väggen.**

– Spontant så tycker jag att valfrihet är bra, men samtidigt så finns det en risk för att man försöker gå över där ribban är lägst, säger Blomqvist och drar paralleller till sin egen studietid.

Blomqvist hänvisar till att människans av naturen är lat och ofta försöker gå den lättaste vägen, vilket skulle motivera behovet av åtminstone en viss grad av obligatorium. Samtidigt betonar han att de föreslagna modellerna fortsättningsvis kräver ett bestämt antal kurser vilket mer eller mindre automatiskt leder till att gymnasisterna måste läsa flera olika ämnen.

De tre modeller som arbetsgruppen har lagt fram innebär alla att realämnena skulle grupperas i två helheter, den ena innefattande de naturvetenskapliga ämnena och den andra bestående av de humanistisk-samhällsvetenskapliga ämnena samt religion eller livsåskådning. Modellerna A och B utgörs av inledande temakurser plus ett bestämt antal kurser i båda helheterna. Modell C är dock den enda som kräver en kurs i vartenda läroämne och i teorin kan man i framtiden i enlighet med de förstnämnda förslagen gå igenom gymnasiet utan att ha läst en enda kurs i historia eller samhällslära.

Det är särskilt historia och samhällslära som Blomqvist, dels på grund

Thomas Blomqvist gästade Karis-Billnäs gymnasium 27.1.

av eget intresse, oroar sig för att skall falla bort.

– Både historia och samhällskunskap är så jätteviktiga. Samhällskunskap för att man skall kunna orientera sig i samhället och veta hur saker hänger ihop

”Det viktigaste är att man för gymnasiet får ihop en sådan läroplan som är så allmänbildande som möjligt”

och hur påverka. Historia för att man skall förstå varför vissa saker händer i dag och vilka saker man skall akta sig för, t.ex. vår 1900-talshistoria är otroligt nyttig att se, förklarar Blomqvist och flaggar för mycket historia och samhällskunskap i skolorna.

En gammal hederlig handuppräckningsgallup visade att en överväldigande majoritet av de studerande vid Karis-Billnäs gymnasium är nöjda med

den nuvarande timfördelningen och motsätter sig de presenterade reformförslagen. En nöjd Thomas Blomqvist tackade för responsen:

–Det viktigaste är att man för gymnasiet får ihop en sådan läroplan som är så allmänbildande som möjligt. Gymnasiet är ju, trots att det är en förberedande skola för universitets- och högskolestudier, också en väldigt viktig allmänbildande skola. Utbudet bör vara så heltäckande som möjligt, vilket väl nog också är strävan med den här reformen.

Text: Alfred Eriksson

Bild: Lovisa Till

Unga står inför viktigt studieval

Esmeralda Löfberg, Shanti Grönholm och Rasmus Huttunen deltog i "Öppet hus" för att bli bekant med gymnasiet.

Ansökningstiden till vårens gemensamma ansökan till gymnasie- och yrkesutbildning utgår den 14.3.2014. Många gymnasier och yrkesskolor ordnar "Öppet hus" för att hjälpa unga i deras val. För många skapar känslan av att vara tvungen att ta ett livsavgörande beslut i ung ålder förvirring, osäkerhet och rädsla.

Hjälper öppet hus?

På torsdagskvällen den 6.2 slog Karis-Billnäs gymnasium upp sina dörrar för att traditionsenligt ordna "Öppet hus". Majoriteten av besökarna på "Öppet hus" är niondeklassister som slutför grundskolan i vår och söker en ny skola att börja studera vid i höst. "Öppet hus" ger ungdomarna en inblick i gymnasiestudier och försöker hjälpa dem i sitt val. För många skapar känslan av att vara tvungen att ta ett livsavgörande beslut i ung ålder förvirring, osäkerhet och rädsla. Hur tänker ungdomar beträffande studieval?

Blandade tankar

Shanti Grönholm, Esmeralda Löfberg och Rasmus Huttunen, som alla studerar vid Karis svenska högstadium, har olika tankar beträffande gymnasiestudier.

För Shanti Grönholm råder inga tvivel om vad hon vill göra efter grundskolan.

-För mig har det alltid varit klart att jag vill studera vid ett gymnasium efter högstadiet, men vilket gymnasium är fortfarande osäkert, berättar hon.

Rasmus Huttunen valde att delta i "Öppet hus" för att bli mer bekant med gymnasiet.

-"Öppet hus" har förstärkt tanken att söka till Karis-Billnäs gymnasium, säger Rasmus Huttunen.

Esmeralda Löfberg har i motsats till Shanti Grönholm inte klart för sig vad hon vill studera efter högstadiet.

-Jag är nog fortfarande osäker var jag vill studera efter högstadiet, säger Esmeralda Löfberg. Valet avgörs av vad som erbjuds i skolan och hur stämningen är, påpekar hon.

Föräldrarnas möjlighet att påverka de unga i deras val

Sammanslagningar av gymnasier till större enheter har diskuterats på senare tid. Om dessa sammanslagningar blir av har det stor inverkan för studerande på en del småorter. Två föräldrar som deltar i "Öppet hus" uttrycker sina åsikter.

-Jag hoppas att de mindre gymnasierna bevaras för det påverkar också studierna om man tvingas åka långa vägar, tycker Yvonne Lillqvist och får medhåll av Camilla Bergström.

Alla har olika åsikter beträffande föräldrarnas möjlighet och rätt att påverka de ungas studieval.

-Det beror mycket på barnen. Jag tycker inte man ska tvinga någon, det är deras eget val, anser Yvonne Lillqvist.

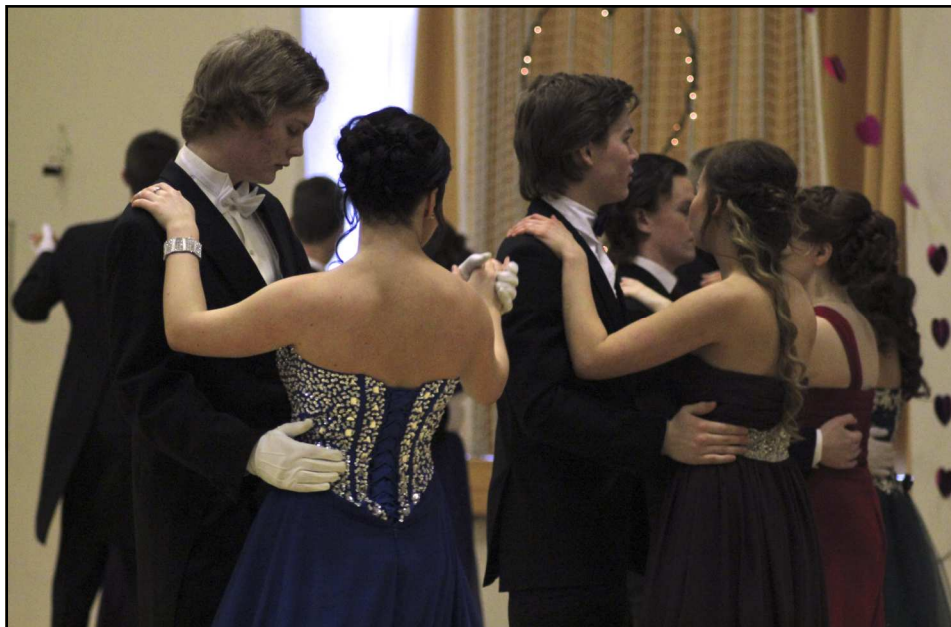
-De ska nog tycka om vad de väljer eftersom det är de som ska gå i skola och förhoppningsvis gör de ett bra val, säger Camilla Bergström.

Text: Denise Kaskinen

Bild: Märta Nummenmaa

En gammal gymnasietradition lever vidare

På alla hjärtans dag, den 14 februari 2014, gör sig fortsättarna redo för en av gymnasiet främsta traditioner - Gamlas dans. Somliga vaknar tidigt för att hinna få håret stylat eller bli sminkade, andra väljer att sköta allting själv. Några av flickornas klänningar är skraddarsydd, andra köpta i länder på andra sidan jordklotet och vissa klänningar har sytts hemma. Satsningarna är olika, både ekonomiskt och tidsmässigt.

Det här året är det betydligt fler deltagare i Gamlas dans och graden av förtyjning för denna kurs varierar från person till person. De par som intervjuades kom till slutsatsen att Gamlas dans är en väldigt fin tradition och en upplevelse som de gärna tar del av.

Ända sedan högstadiet har Sofia Lappalainen vetat att hon vill delta i Gamlas dans. Då var det trevligt att se på när de äldre dansade och nu är det

hennes tur.

Melina Latvala och Paul-Oskar Aihä är ett av paren. De har valt att vara med eftersom det är en fin tradition. Ett plus är att de får en kurs för detta. Melina berättar också att de har haft väldigt roligt tillsammans.

Värdepåret, Ida Flemmich och Patrick Friman tycker att en av fördelarna med

denna kurs är att man lär sig de vanligaste danserna. I framtiden får man förhoppningsvis också användning för dem. Gamlas dans skapar också en gemenskap bland fortsättarna.

Gamlas dans är inte bara en "flicksak"

Nästan varje år deltar färre pojkar än flickor och i år är inget undantag. Fyra av paren i år består av flickor, men att dansa flicka-flicka är inte något som de har emot.

Xenia Sundström och Sofia Nyman hör till de som dansar tillsammans. De anser att det förstås skulle ha varit roligt om paren hade gått jämnt ut, men de har inget emot att dansa tillsammans. Det viktigaste är att man får vara med, tycker de.

Såklart är det synd att färre pojkar deltar, men Patrick Friman anser att det beror på att dans tilltalar flickor mer.

Pojkarna som deltar i Gamlas dans tycker att det har varit väldigt

Melina Latvala och Paul-Oskar Aiha.

roligt på övningarna och de tycker att den här dagen har varit en av de bästa. De uppmuntrar fler pojkar att delta.

Årets värdpar

Ida Flemmich och Patrick Friman är årets värdpar. Till deras uppgifter hör att de skall öppna Gamlas dans och presentera alla som deltar. De är så kallade "frontfigurer", säger Ida.

Det var Denise Kaskinen och Jonatan Juslin som föreslog Ida och Patrik till värdpar. De övriga deltagarna höll med.

Övningar och satsningar i tid

Övningarna inför Gamlas dans tar plats i gymnasiets tredje period. Det har varit övningar tre gånger i veckan under denna period, vilket motsvarar ungefär 26 timmar.

Förberedelserna och övningarna inför Gamlas dans har varit väldigt roliga och det har blivit mycket skratt de senaste veckorna. För somliga har det varit svårt att lära sig dansstegen och de tycker att alla övningar behövs. Plötsligt kom period fyra och då var det en vecka kvar till Gamlas dans. De hade de sista övningarna och en vecka senare står dansparen redo.

Gamlas dans ur en ekonomisk vinkel Deltagarna har inte bara satsat i tid, utan också i pengar. Satsningarna är

Värdparet Ida Flemmich och Patrick Friman.

olika, men ingen anser att det har blivit stressigt ekonomiskt sett.

Pojkarna har hyrt frack och vissa av pojkarna har även köpt finskor speciellt för Gamlas dans. Att hyra en frack för en dag kostar 100€ och det är i medeltal det som pojkarna har satsat.

Vissa av pojkarna, bland andra Patrick Friman, har lånat sin frack.

Flickorna däremot har mer att tänka på. Det är inte bara klänningen

som skall köpas utan även skor och dessutom har de flesta av flickorna långt hår som de vill få stylat. Somliga har också fått sitt smink fixat på salong.

Sofia Lappalainen är en av de flickor som valt att sminka sig själv, men håret har en frisör lagat. Sammanlagt kan Sofia räkna ut att hon spenderat ungefär 200€ på Gamlas dans.

Alla har försökt hålla ribban ganska låg rent ekonomiskt och ingen har pungat ut med huvudlösa mängder pengar, anser de själva.

Flera av flickorna har använt en klänning från en tidigare generation och några har fått klänningen i present. Xenia Sundström har köpt en använd klänning och det blev mycket billigare kan hon konstatera.

Populärt för i år är att beställa klänningarna via internet. Somliga har beställt sin klänning ända från Kina. Det har visat sig att det är billigare att beställa klänningen via nätet istället för att köpa den i butik.

Traditionen i andra skolor

Såklart cirkulerar det rykten om hur andra skolor firar Gamlas dans; hur mycket ungdomarna satsar och vad de

har för program.

Jesse Silaste har hört att Ekenäs gymnasium har fler danser än Karis-Billnäs gymnasium och att finska gymnasiet har teater under Gamlas dans. Vissa har också hört om vad studerande i andra skolor har satsat i pengar. En av Karisborna har fått höra att en flicka i Lojo har betalat 500€ för enbart klänningen. Mot Helsingfors hållet ses Gamlas dans också som

en tävling om vem som är vackrast och har satsat mest. Melina Latvala tycker att det är bra att Karisborna tar det mer sansat. Här är vi färre och vi känner alla varandra, säger hon.

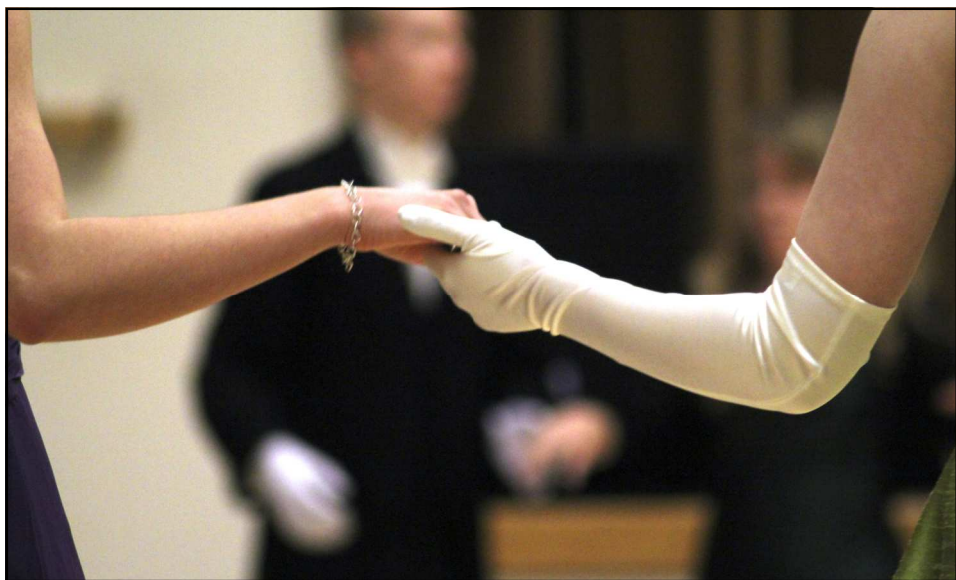
I samma veva börjar det diskuteras vad som är en lagom stor summa. Alla tycker olika, men kan ändå komma överens om att man skall satsa så mycket som man själv vill. Det beror också på hur mycket man behöver

och om man t.ex. har skor från tidigare. Vissa tycker att man skall försöka hålla det vid 500€, medan andra tycker att det är allt för mycket. Åsikterna varierar från person till person och de flesta anser att max 200€ är en rimlig satsning för Gamlas dans.

En av de roligaste och bästa kurserna

Gamlas dans är en av de bästa kurserna enligt många. Genast då ordet traditioner dyker upp i gymnasiet tänker många av oss studerande på Gamlas dans.

För de flesta är dansen en av de roligaste sakerna de gjort i gymnasiet. Då deltagarna får frågan "Vad skulle du tycka om Gamlas dans togs bort?" svarar de genast med att det skulle vara tråkigt. Det är en tradition som levt länge och de tycker också att traditionen skall leva vidare.

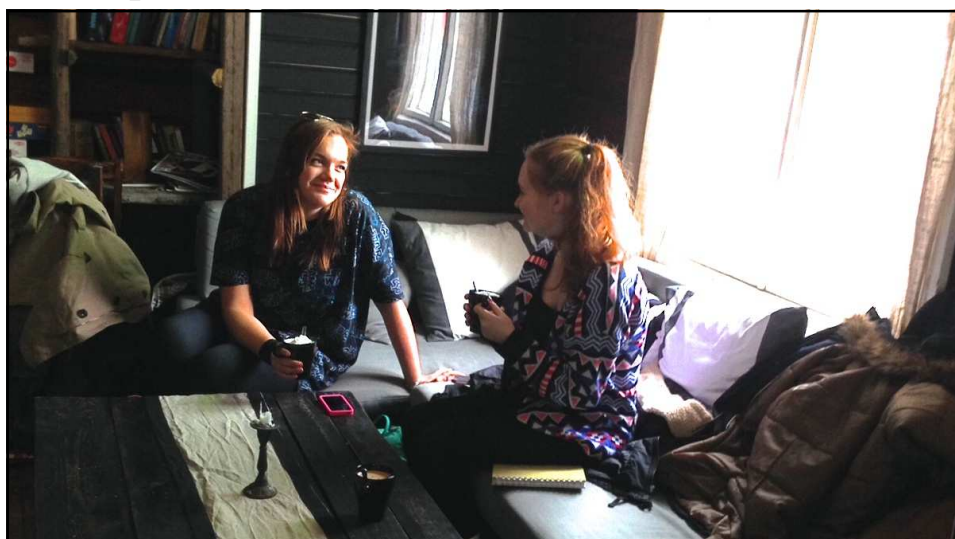

Serendi — the place to be

Art Café Serendipity är ineställe nummer ett för de studerande vid Karis-Billnäs gymnasium. Hit kommer de för att luncha under håltimmar, andas ut efter en tung provvecka eller ta en kall öl på helgen.

Art Café Serendipity, vanligast känt som Serendi, är en pub på Köpmansgatan i Karis. Många gymnasieelever tillbringar sina lediga förmiddagar såväl som eftermiddagar och kvällar i Serendi. Även för andra människor är caféet ett populärt ställe. I Serendi kan man lyssna på live-musik, njuta av mat och dryck, spela sällskapsspel eller bara ta det lugnt med vänner och bekanta.

Lärare Eva Westerlund-Jäntti bekräftar Serendis status som ett andra

Ida Flemmich och Patricia Hafström njuter i Serendipity.

vardagsrum för de studerande. – Så länge som jag har jobbat vid gymnasiet så har de studerande alltid gått till Serendipity.

Nu i dessa stressiga student-skrivningstider flödar gymnasiestu-

derande till sitt vattenhål. –Jag brukar titta in med jämna mellanrum för att avnjuta en kopp te och varma smörgåsar, det är så mysigt där! berättar andra årets studerande Ida Flemmich.

Gallup

1. Besöker du ofta Serendipity?
2. Varför/Varför inte?
3. Vad är det bästa med Serendipity?

Ida Flemmich

1. Relativt ofta
2. Där är alla andra också, det är ett bra ställe att samlas
3. Den välkomnande stämningen

Denise Kaskinen

1. Inte nuförtiden, men förut gjorde jag det emellanåt
2. Jag har inte så mycket tid längre
3. Mysig plats

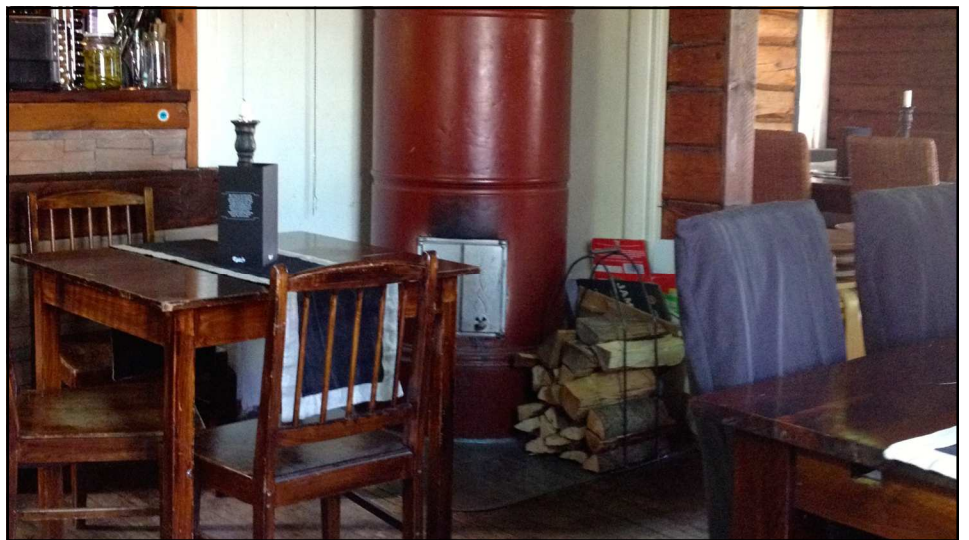
Julia Nummenmaa

1. Förut var jag ganska ofta, men några gånger i månaden
2. För att umgås med vänner och så har de bland annat god mat
3. Den mysiga atmosfären

Text:Patricia Hafström,
Patrick Friman och Alfred Eriksson

Färska smörgåsar med en kopp varm choklad

Mysig träinredning med eldstad

Ingen tråkig lektion i historia, utan en berättelse

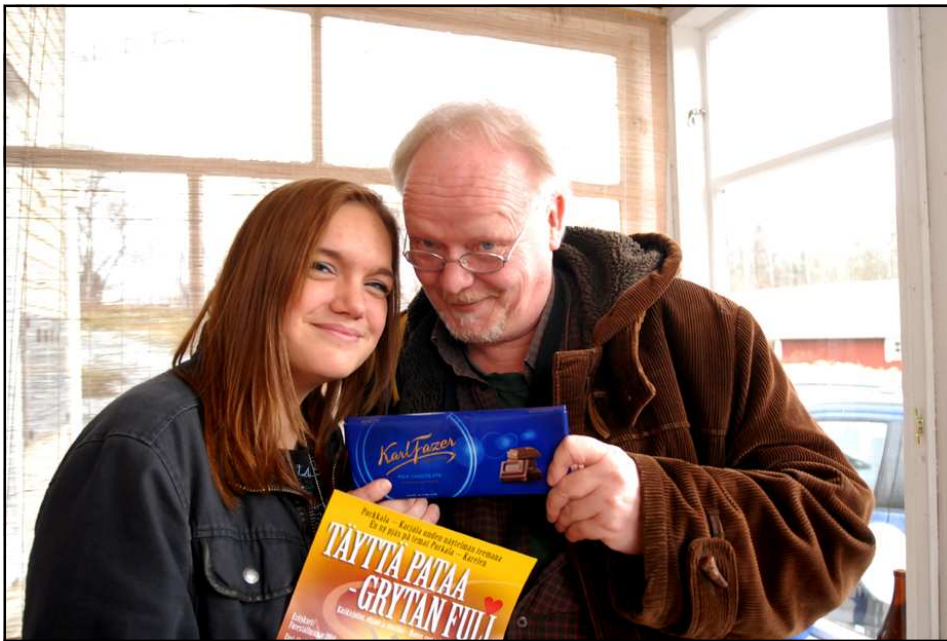
Vad händer hos människan när det blir krig? Fortsätter hon att leva eller blir hon bara en del av kriget, blir hon bara en i mängden? Tänk om någon skulle berätta för dig att det inte var så. Tänk om någon skulle berätta att hon som levde på 40-talet i Finland älskade, hatade och grät precis lika mycket som du. I den nya pjäsen om evakueringen från Karelen och arrenderandet av Porkala berättar precis det här för dig.

Sommaren 2014 presenterar förening- en Porkala Parentesen en pjäs som handlar om de människor som måste fly från sina hem från Karelen, men också om den lokala befolkningen som skulle hjälpa karelarna och om deras liv formas av kriget.

Pjäsen är skriven och kommer att regisseras av Taspä Laasonen, samma man som skrev och regisserade förra årets tvåspråkiga pjäs "Tillsammans hem - Yhdessä kotiin" som spelades i Sjundea.

Årets pjäs kommer så som den förra att berätta om de familjer som tog emot karelarna och om deras vardagsliv under kriget. Pjäsen bär namnet Täyttä pataa/Grytan full och är alltså också tvåspråkig. Skådespelarna är både finlandssvenskar med dålig finska och finnar som inte riktigt förstår svenska.

- Grundtanken är att vi vill presentera den finlandssvenska biten av evakueringen, säger Lena Selén som både förra året och i år igen fungerar som en

Regissören Taspaa är redo att börja projektet, och med sig har han det man behöver .

allt i allo på teatern.

- Vi vill också öka förståelsen för att finlandssvenskarna inte alls var så hemska mot karelarna som det påstås. Men pjäsen är inte en tråkig lektion i historia, utan en berättelse om människor.

- Det som intresserar är hur den en-

skilda människan hanterar det som händer omkring henne. Det må vara en vanlig vardag i stillsam fredstid eller uppbrottets kaos. Vad som händer i verkligheten så slutar hon aldrig att vara människa med samma önsningar, strävanden, saker att vara

rädd för och förhoppningar, säger

Taspaa Laasonen.

- Människor föds, äter, sover, skrattar och gråter. De älskar och hatar, finner varandra och går skilda vägar. De svi-ker och är trofasta. Människor lever!

I centrum för den här pjäsen står Lise-Lott, hela byns älskling. Hon är stark, fokuserad och ger folk trygghet mitt i krigstillståndet, men en morgon vaknar hon och får chansen att se sitt liv ur ett annat perspektiv, får chansen att se bakom förhänget och efter det förändras allt.

- I korthet är pjäsen en komisk berättelse om hur man lever med dåliga beslut, både beslut fattade av en själv och sådana fattade långt över huvudet på en. En pjäs om hur man går vidare och formar om livet, vad som än händer. Om hur lite man egentligen förstår av det man tror sig uppleva, berättar Taspaa Laasonen om sin pjäs Täyttyä pataa/Grytan full som har premiär i Sjundeå den 18 juli.

Text: Ida Matilda Flemmich

Nya centralköket i Karis: dyrt, men inte smaklöst

För skoleleverna och dagisbarnen i Karis vankas snart andra bullar. Raseborgs stad kommer hösten 2014 att starta ett stort köksprojekt i Karis. Centralköket, som finns i Karis svenska högstadium och Karis-Billnäs gymnasium, skall förstöras och nya receptfunktioner skall tas i bruk. Kostnaderna för köket kommer att ligga på minst 1,5 miljoner euro.

Eleverna får säga sitt om skolmaten 50 studerande deltog i en undersökning där man kunde konstatera att 64% är missnöjda med skolans mat. Nästan

Centralköket i Karis.

90% av dessa 50 studerande tycker att variationen på maträtter är dålig.

Arne Nummenmaa som är chef för intern service i Raseborg, ansvarar tillsammans med kosthållschef Tove

Damén-Wikholm också för köken i Raseborg.

-I maj 2014 kommer elever från klass tre uppåt få besvara en enkät om maten som serveras i skolorna. Målet är att svarsprocenten skall vara så hög som möjligt. Också lärarnas åsikter tas i beaktande, berättar Nummenmaa.

Med enkäten hoppas Raseborgs stad åtgärda bristerna vad gäller skolmaten. Detta är början av projektet.

I samband med grundrenoveringen av centralköket kommer ett databaserat recepthanteringsprogram att tas i bruk.

Programmet gör det lättare för köken att få tillverkningsprocessen så bra som möjligt, att beställa varor enligt säsong och att göra allting så billigt som möjligt. I slutändan försöker Raseborg få alla nöjda genom likartade recept.

Fullständig renovering - allting förnyas

Grundrenoveringen av centralköket i Karis kommer att ske under hösten 2014. Köket kommer att få en fullständig renovering och det betyder bland annat att ytorna, elen och ventilationen kommer att förnyas. Köket kommer även att förses med ny köksutrustning, allt från stora grytor till små slevar. -Arbetet börjar i höst och uppskattningsvis kommer det nya köket att vara klart i december 2014, säger Nummenmaa.

Projektet påverkar skolans andra utrymmen

Utvidgningen av köket kommer att medföra förändringar i skolans övriga utrymmen. Hälsosystemens, kurators och psykologens rum kommer att bli

en del av köket och de flyttar till den nuvarande musiksalen.

Festsalens scen skall byggas om till musiksäl och gymnastiksalens läktare kommer att försvinna. I det som nu är läktare kommer det att placeras ventilationsanläggningar.

-Den fullständiga renoveringen av Karis centralkök har en budget på 1,5 miljoner euro. Ingen prislapp för omändringen av scenen finns, men summan blir säkert kännbar, berättar chefen för intern service, Arne Nummenmaa.

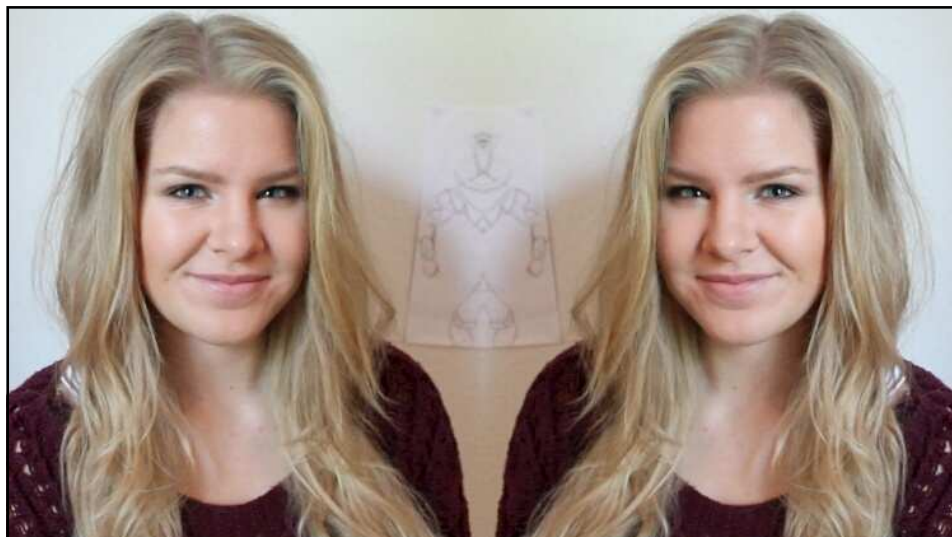
Text & Bild: Märta Nummenmaa

Youtube lockar de yngre

Någonting som har blivit oerhört populärt under den senaste tiden är YouTube. YouTube har alltid varit omtyckt, men främst inom musik och film. Ett nytt fenomen är att "vlogga". Ordet härstammar från ordet blogga, men istället för att göra det skriftligt görs det på film (video + blogga = vlogga). På YouTube kan man följa människor som gör videor enligt ens eget intresse t.ex. spel, kosmetik, humor och dekor. Dansken Amalie Gabs, 18 år, är en som valt att börja vlogga

Det var så här det hela började

År 2011 började Amalie Gabs följa med videor på YouTube. Att göra egna videor på YouTube var redan då en dröm, men hon hade inte självförtroende nog att lägga upp någonting. Två år senare, 2013, bestämde hon sig för att ge YouTube ett försök. Efter att ha åstadkommit en frisyra inspirerad av

Eleanor Calder (tidigare modell för Hollister) bestämde sig Amalie för att ladda upp en video av det.

På YouTube känd som ShinyLipsTv

Amalie Gabs har för tillfället lite över 2000 följare på sin YouTube-kanal, ShinyLipsTv. Amalie gör videor relaterade till skönhet och de flesta videor Amalie gör är så kallade DIY (do it yourself) och steg för steg guider till

olika hårstilar. När vädret tillåter planerar Amalie att börja lägga upp videor relaterade till mode, så som att filma klädstyrsel utomhus. Ett mål är att variera med roliga videor på kanalen, men för tillfället är hon nöjd med ShinyLipsTv som den är.

YouTube är tidskrävande

Det är inte bara själva videon som tar tid att spela in. Efter att Amalie har

filmata en video återstår redigering. Att filma en video brukar ta allt från två till fem timmar, beroende på innehåll. Redigeringen tar betydligt längre tid. Amalie har inget emot att sitta länge framför datorn eftersom redigering är något hon tycker är roligt. Hon laddar inte upp nya videor varje vecka, vilket gör att hon kan sätta mer tid på kvaliteten.

Nyckeln till framgång

För att lyckas på YouTube skall man inte försöka överprestera. Det viktigaste är att ha roligt och vara sig själv, tycker Amalie. Man behöver inte ha en dyr kamera och extra ljus för att videon skall bli bra. Innehållet är det som räknas. Att göra videor grundat på

vad man tycker om och att visa sin personlighet är viktigt. En ren och fräsch bakgrund är också bra att tänka på då man gör videor. Ingen vill se smutsiga strumpor eller byxor ligga på golvet.

Självförtroende är viktigt

Att Amalie var rädd för att posta videor för två år sedan kan hon inte längre förstå. Att göra videor och lägga upp dem på YouTube är något hon brinner för idag. Man skall våga och inte skämmas. Amalie berättar att hennes familj och vänner stöder henne fullständigt. Om någon tycker att det är löjligt skall man inte lyssna på dem, säger Amalie. Hennes mamma hjälper gärna Amalie med videoidéer

och brodern vill gärna vara med i hennes videor.

Framtidsplaner

YouTube är definitivt med i planerna då Amalie tänker på framtiden. Det bästa är att Amalie kan ta med sig YouTube överallt då hon slutar skolan, oberoende vad hon hittar på framöver. YouTube har även lett till nya bekanskap över hela världen och det är någonting hon inte vill gå miste om. Amalie kan garantera sina följare på YouTube att de inte kommer bli av med henne på länge.

Text: Märta Nummenmaa

Bild: Amalie Gabs

Recensioner

Film: Dallas Buyers Club

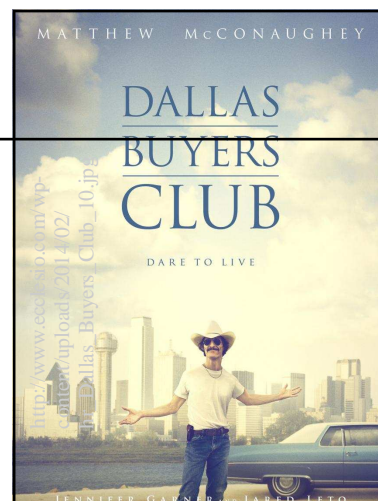
Tvåfaldigt Oscarsbelönade Dallas Buyers Club från 2013 är regisserad av Jean-Marc Vallée och är en amerikans dramafilm. Filmen baserar sig på den sanna historien om smugglaren Ron Woodroof.

Filmen utspelar sig 1986 i Dallas. Ron Woodroof, som spelas av Matthew McConaughey, är en narkoman som får diagnosen HIV. Han får beskedet att han endast har 30 dagar kvar att leva och börjar ta en drog kallad AZT som behandling. AZT är den enda lagliga drogen i USA, och som följd av användningen börjar Woodroofs hälsa försämrans, vilket leder till att han är väldigt nära döden. Istället för att fortsätta att använda AZT börjar Woodroof smuggla in olika bromsmediciner från olika delar av världen för att hålla sig vid liv. Medicinerna är dock fortfarande olagliga i USA, så

Woodroof tar hjälp av sin läkare Eve Saks, som spelas av Jennifer Garner, och bildar en underjordisk klubb vid namn Dallas Buyers Club tillsammans med en transsexuell narkoman och HIV-positiv vid namn Rayon, som spelas av Jared Leto. Klubbens syfte är att smuggla in och dela ut bromsmediciner till andra HIV- och AIDS-drabbade patienter, men eftersom det är olagligt måste Woodroof och Rayon ständigt hålla sig på sin vakt samtidigt som de själva måste kämpa mot sjukdomen.

Filmen var väldigt intressant och rörande. Karaktärerna var trovärdiga och välspelade – speciellt tyckte jag mycket om Jared Letos karaktär Rayon. Skådespelarna i allmänhet var väldigt duktiga och gjorde att filmen blev ännu bättre.

Dallas Buyers Club har fått hyllningar av kritiker och vunnit flera ut-

märkelser och priser. Både Matthew McConaughey och Jared Leto blev belönade med en Oscar för sina prestationer; McConaughey för bästa manliga huvudroll och Leto för bästa manliga biroll. Filmen var även Oscarsnominerad för bästa film.

Dallas Buyers Club är en gripande och tankeväckande film som verkligen är sevärd.

Jag ger Dallas Buyers Club fyra av fem Justus.

Text: Patricia Hafström

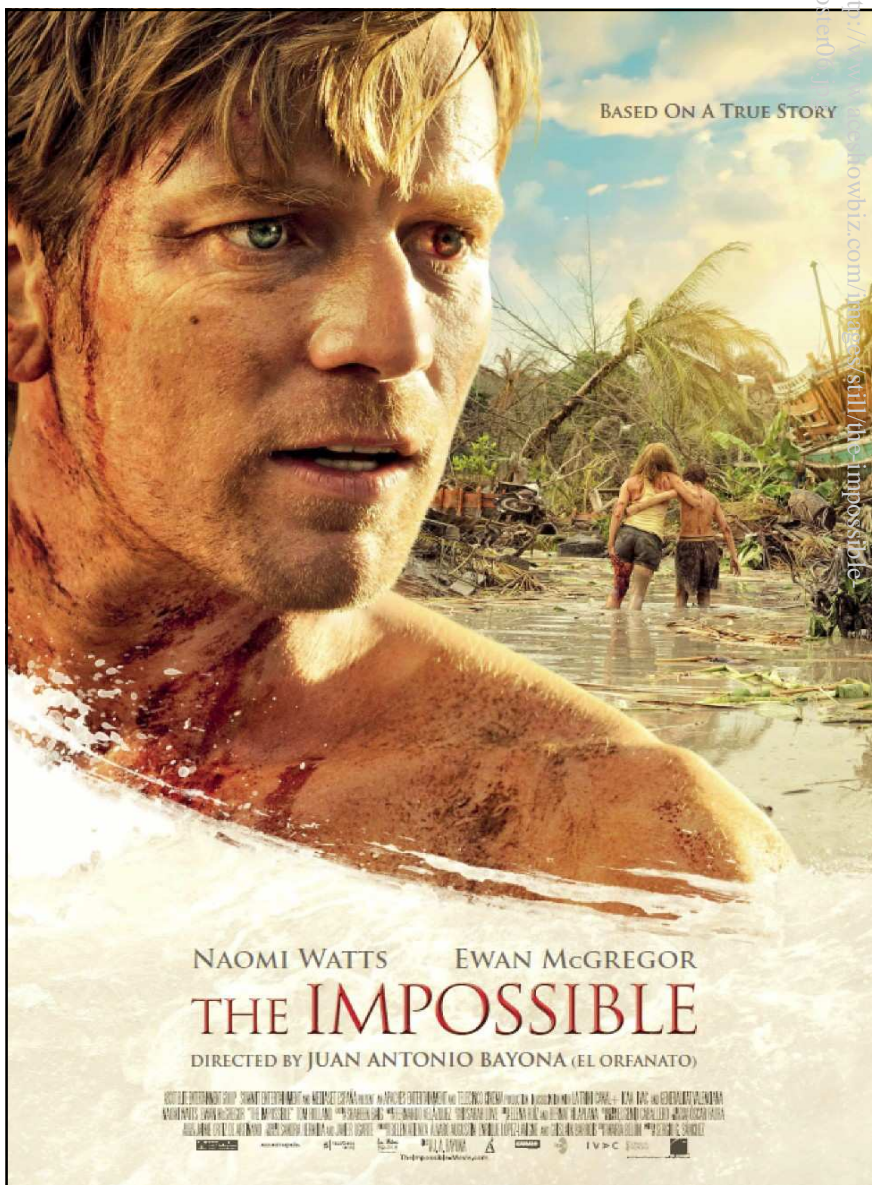
Film: The Impossible

“The Impossible” tar oss tillbaka till Thailand på julannandag år 2004. Vi får följa med en familj, som kämpar för sitt liv tillsammans med tusentals främlingar, efter att den gigantiska vågen träffat semesterparadiset. “The Impossible” fångar med sitt verkliga intryck och sina känslosamma scener.

“The Impossible” (Lo Imposible) är en spansk dramafilm regisserad av Juan Antonis Bayona. “The Impossible” hade premiär år 2012. “The Impossible” tar oss tillbaka till Thailand på julannandag år 2004 då tsunamin nådde Thailand och många miste livet.

Maria och Henry är på semester i Thailand tillsammans med sina tre söner. När familjen njuter vid poolen drar en enorm tsunamivåg in och totalförstör semesterparadiset och splittrar familjen. Familjen kämpar, splittrad, för sitt liv tillsammans med tusentals andra främlingar. Familjen försöker hitta tillbaka till varandra men hoppet att hitta resten av familjen är liten tror de då de ser tsunamins förstörelse.

Filmen är verklighetsbaserad på katastrofen som inträffade i Thailand på julannandag år 2004. I verkligheten är familjen, som vi får följa med spansk, men i filmen brittisk. Den verkliga familjen har vid inspelningen av “The Impossible” medverkat för att få scenerna att bli mer lik verkligheten på. Filmen är väldigt verklighetstrogen och berörande. Omgivningen och skådespelarna ger ett äkta intryck och man kan lätt bilda sig en uppfattning om förödelsen. Det är svårt att inte bli berörd av känslosamma scener människorna är utsatta för under sådana förhållanden. En gripande scen är då familjens äldsta son går omkring på sjukhuset och ropar upp namn på per-

soner som anmäls försvunna. Han lyckas hitta en person och sammanföra personen med sin familj.

En dålig sak med filmen är att man får små inblickar av också andra drabbade men man får aldrig veta hur det egentligen gick för dem. Att endast få följa med en familj är på både gott och ont eftersom det finns så många olika situationer under en katastrof. Dock kunde man ha blivit förvirrad om man hade fått följa med flera familjer.

Naomi Watts spelar rollen som mamman i familjen väldigt bra och har belönats med en Oscar för bästa kvinnliga huvudroll.

“The Impossible” tar upp ett känsligt ämne som överlevnad efter en naturkatastrof och det berör de flesta av oss och därför är även filmen sevärd av människor i alla åldrar.

Jag ger “The Impossible” fyra av fem Justus.

Text: Denise Kaskinen

